

Táborszervezői tájékoztatás a kullancsokról

A kullancsok vérszívó ízeltlábúak, a kontinentális éghajlat domb- és hegyvidéki erdőiben élnek, előnyben részesítik az erdők széleit, az aljnövényzetet, patakok menti ligeteket. A bőrbe fúródva vérszívást követően gyomor- és nyálmirigyeik tartalmát az azokban esetlegesen jelenlévő kórokozókkal együtt bejuttathatják a vérkeringésbe.

Megbetegedések:

Kullancs-encephalitis (kullancs terjesztette agyvelőgyulladás):

A betegséget vírus okozza. A vírusfertőzött kullancsok által megcsípett emberek egyharmadánál 5 - 14. napon influenzaszerű tünetek léphetnek fel (láz, fejfájás, végtagfájdalmak). Néhány nap múlva a panaszok megszűnnek, teljes a gyógyulás. Minden ötödik betegnél második szakasz is követi az elsőt, a csípés utáni 4. héten. Erre jellemző a központi idegrendszer gyulladása (erős fejfájás, a nyak merevsége, magas láz, rossz közérzet és hányás) és idegrendszeri tünetek, bénulások. A vállizomzat sorvadása és az agyi működés károsodása maradhatnak vissza.

Lyme-kór:

A betegséget a *Borrelia burgdorferi* nevű baktérium okozza. 2 nap és 4 hónap között jelentkeznek a friss fertőzésre utaló bőrtünetek: kokárdaszerű, vándorló bőrpír formájában. Ritkábban a fülcimpán és az ízületek felszínén vastag gyulladt folt alakul ki. Ideggyulladás: fejfájás, hallászavar, arcidegbénulás, agyhártyagyulladás a csípés után 1-3 hónappal léphet fel. Késői, kóros immunreakció következményei a változatos, hullámzó ízületi gyulladásos elváltozások. A diagnózis felállítása orvosi feladat, legtöbb esetben antibiotikummal gyógyítható betegség.

A kullancs-encephalitis és a Lyme-kór szezonális megbetegedések, a kullancsok érési ciklusának megfelelően április - májusban és augusztus - szeptemberben tapasztalható halmozódásuk.

Védekezés:

Megfelelő ruházat, kullancsriasztó használata véd a csípéstől.

A fertőzés esélye jelentősen csökkenthető, ha minél hamarabb eltávolítják a befúródott kullancsot, tehát erdős területen szervezett tábor esetében minden este elengedhetetlen a gondos „kullancsszemle”. A bőrhöz közel csipesszel megragadva könnyen kiemelhető.

Eltávolítás közben vigyázzunk, hogy a lehető legkevésbé nyomjuk össze a potrohát, hogy annak tartalmát ne préseljük bele a bőrbe. Krémmel, olajjal való bekenése tilos, a levegőtől elzárva fuldokló kullancs a gyomortartalmát visszaöklendezve nagyobb eséllyel okoz fertőzést!

A kullancs-encephalitis ellen oltással is lehet védekezni. A védőoltási sorozatot javasolt a hideg évszakban elkezdni, hogy a „kullancs-szezonra” kialakulhasson a védettség. A Lyme-kór ellen nincs védőoltási lehetőség.